

लिपिक-टंकलेखक परीक्षा -२००७
मराठी, इंग्रजी, सामान्य ज्ञान, बुद्धिमापन चाचणी व अंकगणित
परीक्षेचा दिनांक :- २७ मे, २००७

- घोषणा -

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत दिनांक २७ मे, २००७ रोजी घेण्यात आलेल्या लिपिक-टंकलेखक परीक्षा - २००७ या स्पर्धा परीक्षेच्या प्रश्नपत्रिकेची उत्तरतालिका उमेदवारांच्या माहितीसाठी वेबसाईटवर प्रसिध्द करण्यात आली आहे. प्रस्तुत उत्तरतालिका संच -A नुसार तयार करण्यात आली आहे.

सदर उत्तरतालिकेतील प्रश्न-उत्तरांसंबंधी उमेदवारांना निवेदन करावयाचे असल्यास अधिप्रमाणित स्पष्टीकरण/ संदर्भ देऊन आपले लेखी निवेदन टपालाने पाठवावे. या संदर्भात दिनांक २७ जून, २००७ पर्यंत आयोगाकडे पोहोचलेल्या लेखी निवेदनांची फक्त दखल घेतली जाईल तदनंतर आलेली निवेदने विचारात घेतली जाणार नाहीत याची कृपया नोंद घ्यावी.

१. पुढे दिलेल्या शब्दांतील शुद्ध शब्द कोणता ?

उत्तर :- वातानुकूलित

२. खालील पैकी कोणत्या विभक्तीला ' चा ' प्रत्यय येतो ?

उत्तर :- षष्ठी

३. कमतरता, कणकण, वाळवी असे अनेकार्थ व्यक्त करणारा शब्द ओळखा ?

उत्तर :- कसर

४. " विस्थापितांना पुन्हा वसविणे " या शब्द समुहाबद्दल एक शब्द कोणता ?

उत्तर :- पुनर्वसन

५. ' ही वही माझी आहे', विशेषण ओळखा.

उत्तर :- दर्शक विशेषण

६. " परीक्षेत नापास झालास की मार बसलाच म्हणून समज" या वाक्यातील काळ ओळखा.

उत्तर :- अपूर्ण भविष्यकाळ

७. पुढील पैकी कोणते वृत्त हे मात्रावृत्त आहे ?

उत्तर :- पादाकुलक

८. पुढील वाक्यातील गाळलेल्या जागी योग्य शब्द भरा.

" दोन वर्ण एकापुढे आले असता उच्चारशास्त्राच्या नियमाप्रमाणे ते एकच होण्याच्या प्रकाराला _____ असे म्हणतात."

उत्तर :- संधी

९. खालील पैकी कोणता शब्द पोर्तुगीज भाषेतून मराठीत रुढ झाला आहे ?

उत्तर :- पाव

१०. ' वारा सुटला आणि पाऊस गेला'

या वाक्याचा प्रकार कोणता?

उत्तर :- संयुक्त वाक्य

११. ' हात पाय हालविणे' चा वाक्प्रचाराचा नेमका अर्थ काय?

उत्तर :- प्रयत्न करणे

---

१२. ' मुंगी होऊन साखर खावी'

वाक्प्रचाराचा अर्थ सांगा.

उत्तर :- विनयशीलपणाने चांगल्या गोष्टी होतात

---

१३. खाली दिलेल्या वाक्यातील मिश्रवाक्य कोणते ते ओळखा.

उत्तर :- आकाशात जेव्हा ढग जमतात, तेव्हा मोर नाचू लागतो.

---

१४. इच्छिलेली वस्तू देणारे झाड.

उत्तर :- कल्पवृक्ष

---

१५. ' बायको ' या शब्दाला समानार्थी शब्द कोणता?

उत्तर :- दारा

---

१६. रिकाम्या जागी योग्य पर्याय निवडा.

" वाक्यार्थाला बाध न आणता रचनेत केलेला बदल म्हणजे _____ होय."

उत्तर :- वाक्यरुपांतर

---

१७. ' बेकायदेशीर' या शब्दाचा अर्थ सांगा.

उत्तर :- अवैध

---

१८. प्रयोगाचे मुख्य प्रकार किती?

उत्तर :- तीन

---

१९. पुढील पैकी कोणता शब्द ' सामान्यनाम' आहे?

उत्तर :- आमराई

---

२०. 'महायुद्ध' या सामासिक शब्दात कोणता समास आहे ?

उत्तर :- कर्मधारय

---

२१. 'त्याला गायला आवडते' प्रयोग ओळखा.

उत्तर :- भावे

---

२२. रिकाम्या जागी योग्य शब्द लिहा.

" मराठी भाषा मुख्यतः -----लिपीत लिहिली जाते.

उत्तर :- देवनागरी

---

२३. पुढील पैकी कोणत्या वाक्यात प्रयोजक क्रियापद योजिले आहे ?

उत्तर :- कृष्णाने भीमाकडून जरासंधास मारविले.

---

२४. 'धातूसाधित' यास दुसरे नाव कोणते?

उत्तर :- कृदंत

---

२५. पुढील वाक्यातील 'अव्यय' ओळखा.
"तुला शिकवावे म्हणून मी येथे आलो आहे."

उत्तर :- म्हणून

---

२६. अधोरेखित शब्दाची जात ओळखा.
काळी गाय पांढरे दूध देते.

उत्तर :- विशेषण

---

२७. 'दोनदा जन्म घेतलेला' या शब्दसमूहाबद्दल एक शब्द कोणता?

उत्तर :- द्विज

---

२८. "पैरण" या शब्दाचा अर्थ सांगा.

उत्तर :- सैल सदरा

---

२९. पुढील पैकी कोणता वर्ण महाप्राण आहे?

उत्तर :- ह

---

३०. जिथे नाणी तयार 'केली' जातात ती जागा कोणती ? योग्य पर्याय निवडा.

उत्तर :- टाकसाळ

---

३१. पुढील पैकी कोणते अव्यय उभयान्वयी अव्यय आहे?

उत्तर :- अथवा

---

३२. योग्य शब्द भरा.

ज्याच्याविषयी वक्ता बोलतो त्यास _____ म्हणतात.

उत्तर :- उद्देश्य

---

३३. खालीलपैकी कोणता शब्द कानडी भाषेतून मराठीत रुढ झाला आहे ?

उत्तर :- किल्ली

---

३४. 'हंस' शब्दाचे स्त्रीलिंगी रूप कोणते?

उत्तर :- हंसी

---

३५. "कोण आहे रे तिकडे" या वाक्यापुढे कोणते चिन्ह येईल ?

उत्तर :- प्रश्नचिन्ह

---

३६. खालील मिश्र वाक्याचे केवळ वाक्य करा.

"आपण अपराधी आहात हे त्याने कबूल केले."

उत्तर :- त्याने आपला अपराध कबूल केला

---

३७. "खाई त्याला खवखवे" या म्हणीशी अर्थाच्या दृष्टीने जास्तीत जास्त जुळणारी म्हण निवडा

उत्तर :- चोराच्या मनात चांदणे

---

३८. "सौंदर्य" हे कोणते नाम आहे?

उत्तर :- भाववाचक नाम

---

३९. "केलेले उपकार न जाणणारा" - या शब्दसमूहाबद्दल एक शब्द कोणता?

उत्तर :- कृतघ्न

४०. 'पत्रकार' या पुल्लिंगी नामाचे स्त्रीलिंगी रूप सांगा.

उत्तर :- पत्रकर्ती

४१. खालील शब्दापैकी शुद्ध लेखनाच्या दृष्टीने योग्य शब्द ओळखा.

उत्तर :- कोटयधीश

४२. 'निरर्थक' चा विरुद्धार्थी शब्द.

उत्तर :- अर्थपूर्ण

४३. पूर्वी केलेले विधान अधिक स्पष्ट करावयाचे असेल तर _____ चिन्ह द्यावे.

उत्तर :- अपसारण

४४. ' भारतीय क्रिकेट संघाने विश्वचषक जिंकला' या वाक्यातील विधेय कोणते?

उत्तर :- विश्वचषक जिंकला

४५. पुढील वाक्याचा प्रकार कोणता ते सांगा.

"प्राणायाम शरीरप्रकृतीस हितावह आहे."

उत्तर : केवल वाक्य

४६. " ज्याच्या अंगी सामर्थ्य आहे तो इतरांवर अंमल गाजवतो"-या आशयासाठी पुढील कोणती म्हण योग्य आहे?

उत्तर :- बळी तो कान पिळी

४७. वाक्यात येणा-या प्रत्येक शब्दाचे व्याकरण विषयक संपूर्ण माहिती सांगणे यालाच _____ म्हणतात.

उत्तर :- पदपरिस्फोट

४८. "समाजात विषमता असू नये" या वाक्याचा पुढीलपैकी होकारार्थी पर्याय निवडा.

उत्तर : समाजात समानता असावी.

४९. 'बालमन'या सामासिक शब्दात कोणता समास आढळतो ?

उत्तर :- कर्मधारय

५०. 'बादरायण संबंध असणे' चा योग्य अर्थ निवडा.

उत्तर :- ओढून ताणून संबंध लावणे

५१. भारताने _____ हा पहिला उपग्रह अवकाशात सोडला.

उत्तर :- आर्यभट्ट

५२. सर्वसाधारणपणे सागरजलाची क्षारता _____ असते.

उत्तर :- ३५ %

५३. राजाराम मोहन रॉय यांच्या प्रयत्नाने ब्रिटिश सरकारने सतीची चाल कायद्याने कोणत्या साली बंद केली ?

उत्तर :- १८२९

५४. इंदिरा गांधी राष्ट्रीय मुक्त विद्यापीठ कोणत्या शिक्षण प्रणालीशी संबंधित आहे?

उत्तर:- दूर शिक्षण

---

५५. रॉबर्ट क्लार्क याने कोणत्या प्रांतात 'दुहेरी राज्य व्यवस्था' सुरु केली ?

उत्तर :- बंगाल

---

५६. मुर्लीसाठी पहिले वाचनालय सुरु करण्याचा मान कोणाकडे जातो ?

उत्तर :- म. ज्योतीबा फुले

---

५७. आपल्या संघराज्यात मंत्रिपरीषद आणि राष्ट्रपती यांच्यातील दुवा _____ असतो.

उत्तर :- पंतप्रधान

---

५८. राजस्थानमधील अबुच्या पहाडात दिलवाडा येथे संगमरवरावरील कोरीव कामासाठी प्रसिध्द मंदिरे _____ धर्माची आहेत.

उत्तर :- जैन

---

५९. 'स्टिल किंग' म्हणून कोणास ओळखले जाते?

उत्तर :- लक्ष्मी मित्तल

---

६०. महाराष्ट्र पठारावरील आकाराने सर्वात लहान खोरे कोणते?

उत्तर :- कृष्णा खोरे

---

६१. नव-याला देव मानण्यासाठी नव-याचे वागणे खरोखर देवासारखे असले पाहिजे असे मत कोणाचे आहे?

उत्तर :- संत गाडगेबाबा

---

६२. 'शून्यलब्धी' चे लेखक कोण?

उत्तर :- बाळशास्त्री जांभेकर

---

६३. खेडयातून महसूल गोळा करण्याचे काम कोणाकडून केले जाते?

उत्तर :- तलाठी

---

६४. युनोचे प्रमुख कार्यालय कोठे आहे?

उत्तर : न्यूयॉर्क

---

६५. विल्यम शेक्सपियर हा _____ म्हणून प्रसिद्ध होता.

उत्तर :- नाटककार

---

६६. वेलिंग्टन ट्रॉफी खालील पैकी कोणत्या खेळाशी संबंधित आहे?

उत्तर :- नौकानयन

---

६७. भारतीय पठारावरील पश्चिम वाहिनी नदी कोणती आहे?

उत्तर :- नर्मदा

---

६८. महाराष्ट्र शासनाने _____ यांच्या अध्यक्षतेखाली एक लोकशाही विकेंद्रीकरण समिती नेमली.

उत्तर :- वसंतराव नाईक

---

६९. २००६ ची मिस इंडिया युनिव्हर्स :

उत्तर :- नेहा कपूर

---

७०. पहिली पंचवार्षिक योजना केव्हा सुरु झाली ?

उत्तर :- सन १९५१-५२

---

७१. एका वर्षात संसदेची कमीत कमी किती अधिवेशने घ्यावी लागतात?

उत्तर :- २

---

७२. महाराष्ट्रात ऊस संशोधन केंद्र कोठे आहे?

उत्तर :- पाडेगाव

---

७३. २००६-२००७ चे रेल्वेचे अंदाज पत्रक लोकसभेत कोणी मांडले?

उत्तर :- श्री. लालू प्रसाद यादव

---

७४. सांगली जिल्ह्यात कोठे हातमाग कापड व्यवसाय सुरु आहे ?

उत्तर :- विटा

---

७५. लोकमान्य टिळक यांनी गणपती उत्सव सार्वजनिकरित्या साजरा करण्याची परंपरा केव्हा सुरु केली ?

उत्तर :- सन १८९४

---

७६. बारावी आशियायी परिषद (२००६) कोठे भरली होती?

उत्तर :- सेबू

---

७७. फ्रेंच टेनिस ओपन पुरुष एकेरी स्पर्धा (२००६) विजेता.

उत्तर :- राफेड नडाल

---

७८. फुफ्फुस याचा कोणत्या संस्थेशी संबंध येतो ?

उत्तर :- श्वसन संस्था

---

७९. पहिले वैयक्तिक सत्याग्रही म्हणून कोणाची निवड झाली ?

उत्तर :- विनोबा भावे

---

८०. भारताची राजमुद्रा सारनाथ येथील अशोक स्तंभाच्या आधारे तयार करण्यात आली असल्याने सारनाथ येथील मूळ अशोक स्तंभावर किती सिंह कोरलेले आहेत ?

उत्तर :- चार

---

८१. सुर्यापासून येणारे _____ किरण सजीव सृष्टीला हानीकारक असतात.

उत्तर :- अतिनील किरण

---

८२. कार्बनची दोन स्फटीकरुपे कोणती ?

उत्तर : हिरा व ग्राफाइट

---

८३. शिक्षक दिन कोणत्या दिवशी साजरा केला जातो?

उत्तर :- ५ सप्टेंबर

---

८४. 'द कोर्ट डान्सर' या पुस्तकाचे लेखक कोण ?

उत्तर :- रवींद्रनाथ टागोर

---

८५. महाराष्ट्राचे मुख्यमंत्री कोण ?

उत्तर :- विलासराव देशमुख

---

८६. तबला वादक कोण ?

उत्तर :- समता प्रसाद

---

८७. खोडावर जेथे पाने फुटतात त्यास _____ म्हणतात.

उत्तर:- पेरे

---

८८. ऑस्कर पुरस्कारासाठी नामांकन जाहिर झालेला चित्रपट.

उत्तर :- वॉटर

---

८९. 'गायडींग सोल्स' या पुस्तकाचे लेखक कोण ?

उत्तर :- डॉ.ए.पी.जे. अब्दूल कलाम

---

९०. प्रियानंदा मोहंती यांचा कोणत्या नृत्याशी संबंध आहे?

उत्तर :- ओडिसी

---

९१. खालील अक्षरे एकदाच वापरून एक अर्थपूर्ण शब्द तयार केल्यास त्या शब्दातील 'च' आणि 'ता' ही दोन अक्षरे कोणत्या स्थानावर असतील.

कि रां ता पं त च

उत्तर :- दोन व तीन

---

९२. पुढे संख्यांची एक श्रेणी दिली आहे ती विशिष्ट नियमानुसार आहे.तो नियम लक्षात घेऊन प्रश्नचिन्हाच्या जागी येणारी संख्या पर्यायामधून निवडा.

२, १०, २६, ५०, ?

उत्तर :- ८२

---

९३. खालीलपैकी कोणती एक संख्या इतर तीनपेक्षा वेगळी आहे?

उत्तर :- २९

---

९४. खालील आकृतीत एकूण त्रिकोण किती ?

उत्तर : आठ

---

९५. प्रश्नचिन्हाच्या जागी येणारा पर्याय शोधा.

A३, C६, E१२, G२४, ?

उत्तर :- I४८

---

१६. विजोड पद ओळखा

४८, ५६, ७५, ८४

उत्तर :- ५६

१७. रोहनचा त्याच्या वर्गात खालून तसेच वरून २८ वा क्रमांक लागतो तर त्याच्या वर्गात एकूण विद्यार्थी किती ?

उत्तर :- ५५

१८. इंग्रजी वर्णमालेतील अक्षरांचा क्रम लक्षात घेता,पुढील अक्षरांच्या गटात प्रश्नचिन्हाच्या जागी येणा-या वर्णाचा अचूक पर्याय निवडा.

अक्षरगट- Z, X, U, Q, ?, ?

उत्तर :- LF

१९. प्रश्न चिन्हाच्या जागी येणारा योग्य पर्याय कोणता ?

$$\frac{4}{7} : \frac{24}{34} :: \frac{12}{17} : ?$$

उत्तर :- $\frac{60}{84}$

१००. खालील गटात न बसणारा शब्द कोणता ?

तबला, संबळ, सनई, ढोल

उत्तर :- सनई

१०१. सुदेशच्या घरापासून पूर्वेस २ कि.मी अंतरावर त्याच्या शिक्षकेचे घर आहे.शिक्षकेच्या घरापासून बरोबर दक्षिणेस १.५ कि.मी अंतरावर शाळा आहे. तर शाळेपासून सुदेशचे घर किती कि.मी.अंतरावर असेल ?

उत्तर :- २.५ कि.मी

१०२. खालील प्रश्नात संख्यांचे तीन संच दिले आहेत.संचातील संख्येचा एकमेकाशी संबंध आहे. तो ओळखून प्रश्नचिन्हाच्या जागी येणा-या संख्येचा पर्याय निवडा.

१२ (४२) ९

१७ (६४) १५

२९ (?) १६

उत्तर :- १०

१०३. पुढील दोन पदांमधील संबंध ओळखून प्रश्न चिन्हाच्या जागी येणारा पर्याय शोधा.

नदी : सरिता : : समुद्र : ?

उत्तर :- रत्नाकर

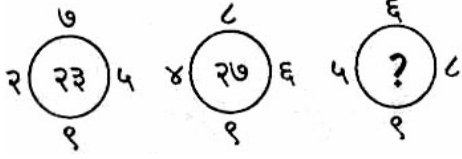
१०४. ऑक्टोबर महिन्याच्या ३१ तारखेस रविवार येत असेल त्या महिन्यात एकूण किती रविवार येतील ?

उत्तर :- पाच

१०५. सुरेश हा पूर्वेकडे ५ कि.मी चालत गेला आणि त्यानंतर डावीकडे वळून तो ४ कि.मी चालला.त्यानंतर पुन्हा डावीकडे वळून ५ कि.मी चालला.त्यानंतर उजवीकडे वळून तो परत ५ कि.मी. चालला तर सुरेश निघालेल्या जागेच्या किती अंतरावर व कोणत्या दिशेस असेल ?

उत्तर : ९ कि.मी.उत्तर

१०६. खालील प्रश्नातील वर्तुळामधील व वर्तुळाबाहेरील संख्येचा संबंध लक्षात घेऊन तिस-या वर्तुळातील प्रश्नचिन्हाच्या जागी असलेली संख्या निवडा.

उत्तर :- २८

१०७. सुरेश गीताचा भाऊ, गीता लताची मावशी, लता पुष्पाची बहीण, तर सुरेश व पुष्पाचे नाते कोणते?

उत्तर :- मामा-भाची

१०८. खालील संख्या संचाशी जास्तीत जास्त साम्य असणारा संच पर्यायामधून निवडा.

संच : ४, १६, ३६

उत्तर :- ६४, १००, १४४

१०९. खालील अंकसूचीतील संबंध ओळखून प्रश्न चिन्हाच्या जागी असलेल्या संख्येसाठी योग्य पर्याय लिहा.

४, ९, १९, ३९, ?

उत्तर :- ७९

११०. प्रश्नचिन्हाच्या ठिकाणी योग्य क्रम लिहा ?

८, २४, ४०, ५६, ?

उत्तर :- ७२

१११. खालील संख्यामाला पूर्ण करा.

२, ३, ५, ८, १३, २१, ?

उत्तर :- ३४

११२. एका विद्यार्थ्याने एका संख्येस ३ ने गुणण्या ऐवजी ३ ने भागले त्याचे उत्तर ३ आले तर बरोबर उत्तर कोणते यावयास हवे होते?

उत्तर :- २७

११३. खालील गटात न बसणारी व्यक्ती कोण ?

पंडित नेहरु, महात्मा गांधी, अटल बिहारी वाजपेयी, पी.व्ही.नरसिंहराव

उत्तर :- महात्मा गांधी

११४. अंकिताचे घडयाळ दर तासाला १० सेकंद मागे पडते. अनुष्काचे घडयाळ एका दिवसात ३ मिनिटे पुढे जाते. अंकिता व अनुष्काने आपापली घडयाळे सकाळी १० वाजता बरोबर लावली. दुस-या दिवशी सकाळी १० वाजता त्या दोघी भेटल्या तर त्यावेळी त्यांच्या घडयाळातील वेळेत किती फरक असेल ?

उत्तर :- ७ मिनिटे

११५. खालील शब्दांमधील गटात न बसणारा शब्द ओळखा.

उत्तर :- वर्षा

११६. पुढील पैकी पहिल्या दोन शब्दामध्ये परस्पराशी एक विशिष्ट संबंध निगडीत आहे.तोच संबंध लक्षात घेऊन प्रश्नचिन्हाच्या जागी येणारा शब्द ओळखा.

MLCQP : POFTS: BKGCR : ?

उत्तर :- ENJFU

११७. पुढील शब्द मराठी शब्दकोशाप्रमाणे लावल्यास शेवटून दुसरा शब्द कोणता?

अनाथ, अनास्था, अनाडी, अनादि

उत्तर :- अनादि

११८. खालील मालिकेत न बसणारे अक्षर कोणते ?

F,E,D,G,B,A

उत्तर :- G

११९. खालील पैकी गटात न बसणारी संख्या ओळखा.

२३, ४७, ८०, ११९

उत्तर :- ८०

१२०. जर 'FRIDAY' हा शब्द एका सांकेतिक लिपीत 'COFAXV' असा लिहिला जातो; तर 'ORANGE' हा शब्द कसा लिहिला जाईल?

उत्तर :- LOXKDB

१२१. आशुतोष उगवता सूर्य पाहतो व डावीकडे एकदा काटकोनात व उजवीकडे दोनदा काटकोनात वळतो तर त्याच्या पाठीमागची दिशा कोणती ?

उत्तर :- उत्तर

१२२. रमेशजवळ उमेशच्या तिप्पट रुपये आहेत. दोघांचे मिळून २८ रुपये आहेत तर रमेशजवळ उमेशपेक्षा किती रुपये जास्त आहेत ?

उत्तर : १४ रु.

१२३. मिलिग्रॅम : सेंटीग्रॅम : : डेसिग्रॅम : ?

उत्तर :- ग्रॅम

१२४. पुढीलपैकी सर्वात मोठा अपूर्णाक कोणता ?

$\frac{१४}{१५}$, $\frac{१}{४}$, $\frac{२}{५}$, $\frac{१४}{१६}$

उत्तर :- $\frac{१४}{१५}$

१२५. एक जानेवारी २००५ ला शनिवार होता तर ३१ डिसेंबर २००६ ला कोणता वार असेल ?

उत्तर :- रविवार

१२६. एका सांकेतिक भाषेत 'मगर' हा शब्द $\triangle X \square$ असा लिहिला जातो तर $X \triangle \square$ हा संकेत कोणता शब्दाचा आहे

उत्तर :- गमर

१२७. खालील संख्यातील संबंध ओळखून प्रश्न चिन्हाच्या जागी येणारी योग्य संख्या पर्यायांतून शोधा.

४: २५: : ५: ?

उत्तर : ३६

१२८. घडयाळ्याचे दोन्ही काटे एकमेकांत ९०° चा कोन दररोज किती वेळा करतात ?

उत्तर: ४

१२९. प्रश्न चिन्हाच्या जागी येणारा योग्य पर्याय कोणता ?

चैत्र, ज्येष्ठ, भाद्रपद, पौष, ?

उत्तर :- ज्येष्ठ

१३०. एका ठराविक प्रकारच्या गणित पद्धतीत जर $४X३=१६$, $६X४=२८$, $४X२=१२$ असेल तर $९X५=?$

उत्तर :- ४९

१३१. रस्त्याच्या दोन्ही बाजूला समान अंतरावर झाडे लावायची आहेत. दोन झाडांमधील अंतर ३० मी. असल्यास ३ कि.मी. रस्त्यावर लावण्यासाठी किती रोपे लागतील ?

उत्तर :- २०२

१३२. एक रेडिओ ४८०० रु. स विकण्याने २५% तोटा होतो. तर रेडिओची मूळ किंमत किती?

उत्तर :- ६४०० रु.

१३३. मनीष १ डझन पेन्स प्रत्येकी ६.५० रु. दराने विकतो, ह्या व्यवहारात त्यास ३०% नफा होतो तर १ डझन पेनांची मूळ किंमत किती?

उत्तर :- ६० रु.

१३४. मी ७.००२ कि.मी प्रवास रेल्वेने, ४३.२३ कि.मी प्रवास एस.टी.ने व ५०० मीटर प्रवास पायी केला. तर मी एकूण किती कि.मी. प्रवास केला?

उत्तर :- ५०.७३२

१३५. $५.७ \div ०.००१९ =$ किती?

उत्तर :- ३०००

१३६. खालील पैकी कोणते विधान बरोबर आहे ?

(1) $\frac{१०१}{१०००} > ०.११$

(2) $\frac{९}{१००} > ०.००९$

(3) $\frac{१३}{१००} < ०.०१३$

(4) $५.०४ < ५.००४$

उत्तर :- $\frac{९}{१००} > ०.००९$

१३७. एक रक्कम राम, लक्ष्मण, भरत हयांच्यामध्ये २ : ३ : ७ या प्रमाणात वाटल्यास राम व लक्ष्मण हयांना मिळून, भरतपेक्षा ३६०० रु. कमी मिळतात तर ती रक्कम कोणती?

उत्तर :- २१६०० रु.

१३८. रामदासने आपल्या शेताचा $\frac{१३}{२०}$ भाग विकला, म्हणजे त्याने किती टक्के शेत विकले ?

उत्तर :- ६५%

१३९. एका समूहात १० माणसे आहेत. समूहातील प्रत्येक माणूस समूहातील प्रत्येकाशी एकदाच हस्तांदोलन करतो तर एकूण किती हस्तांदोलने होतील ?

उत्तर ४५

१४०.

$$\sqrt{\frac{०.८२ + ३.४३ + ०.९५}{०.३७ + ०.७३ + ०.२०}} = \text{किती ?}$$

उत्तर :- २

१४१. एक मुलगा ताशी १५ कि.मी वेगाने १५ मिनीटे धावतो, नंतर ताशी ५ कि.मी. वेगानं १५ मिनीटे चालतो तर पूर्ण प्रवासातील त्याचा सरासरी वेग किती?

उत्तर :- ताशी १० कि. मी.

१४२. $\frac{२}{५}$ आणि $\frac{४}{९}$ हया दोन अपूर्णाकांच्या मध्ये खालील पैकी कोणता अपूर्णाक येतो ?

उत्तर :- $\frac{३}{७}$

१४३. एका शहराची लोकसंख्या ६७८५३६९ आहे. त्यामधील श्रीमंतांची संख्या ७००२६९ आहे व गरिबांची संख्या ३५७२८६४ आहे. उरलेली मध्यम वर्गीयांची संख्या आहे. तर त्या शहरातील मध्यमवर्गीयांची संख्या किती

उत्तर :- सदर प्रश्न रद्द करण्यात आला आहे.

१४४. $२३.४५ + ३२.१५ \times २.४ - ७.३ =$ किती ?

उत्तर :- ९३.३१

१४५. शहराची लोकसंख्या प्रत्येक वर्षी तिप्पट होते. २००० या साली शहराची लोकसंख्या ७३०० होती. तर २००४ साली शहराची लोकसंख्या काय असेल ?

उत्तर :- ५९१३००

१४६. एका मशिनची किंमत १०,००००० रु. आहे. त्या किंमतीत दर वर्षी १२% दराने घट होते. तर २ वर्षांनी मशिनची किंमत काय होईल ?

उत्तर :- ७,७४,४०० रु.

१४७. निखिलला शालान्त परीक्षेत गणिता खेरीज इतर सहा विषयात सरासरी ८२ गुण मिळाले. गणितासह सात विषयातील सरासरी गुण ८४ असल्यास गणितामध्ये त्याला किती गुण मिळाले ?

उत्तर:-९६

१४८. एका शाळेत गतवर्षी ४८० मुले होती. चालू वर्षी ५४० मुले आहेत. तर मुलांच्या संख्येत शेकडा वाढ किती झाली ?

उत्तर :- १२.५

१४९. $०.४ \times ०.०४ \times ०.००४ =$ किती ?

उत्तर :- ०.००००६४

१५०. $३.४ (२x - ३) = १०.२$ तर x ची किंमत किती?

उत्तर :- ३

१५१. खालील बेरीज करा :

५ तास ५५ मिनीटे + ४ तास + ४४ मिनीटे

उत्तर : १० तास ३९ मिनीटे

१५२. किती वर्षात १७५० रुपयावरील ९ द.सा.द.शे.दराने सरळव्याज, हे २२५० रुपयावरील १०.५ द.सा.द.शे.दराने ४ वर्षात होणा-या सरळव्याजा इतके होईल ?

उत्तर :- ६ वर्ष

१५३. सोडवा :

$$\frac{०.०२०३ \times २.९२}{०.०११६ \times १४.६ \times ०.७}$$

उत्तर :- ०.५

१५४. सोडवा.

$$३ \times १०० + ३ \times \frac{१}{१००} + ३ \times १० + ३ \times \frac{१}{१०००} + ३ \times \frac{१}{१०} = ?$$

उत्तर :- ३३०.३३३

१५५. $\frac{४.१२३ \times ४.१२३ - ५.८७७ \times ५.८७७}{४.१२३ - ५.८७७} =$ किती ?

उत्तर :- १०

१५६. ४० ते ८० दरम्यानच्या विषम संख्यांची एकूण बेरीज किती ?

उत्तर : १२००

१५७. सोडवा:

$$०.००५ + ०.०८ + ०.१२ = \text{किती ?}$$

उत्तर :- ०.२०५

१५८. जर एक प्रिंटर २२ सेकंदात ६६ ओळींचे १ पान प्रिंट करत असेल तर १० पाने प्रिंट करण्यासाठी त्याला किती वेळ लागेल?

उत्तर : ३ मिनीटे ४० सेकंद

१५९. एका संख्येला १०० ने भागले असता ६.४३ भागाकार (quotient) येतो जर त्या संख्येला १० ने भागले तर येणारी बाकी कोणती ?

उत्तर :- ३

१६०.
$$\frac{\sqrt{१४४}}{\sqrt{३१ + \sqrt{२२ + \sqrt{५ + \sqrt{१६}}}}} = \text{किती?}$$

उत्तर : २

१६१.
$$\sqrt[३]{\frac{२७}{६४}} + \sqrt{\frac{१}{१६}} + \square = १$$

तर $\square$ च्या जागी कोणती संख्या असेल ?

उत्तर :- ०

१६२. नदीम आपल्या मासीक उत्पन्नाचे ३०% घरभाडयावर, २०% किराणावर, १०% शिक्षणावर व ५% कपडयावर खर्च करतो, तरीसुद्धा तो दरमहा १४३५ रु. बचत करतो. तर त्याचे मासीक उत्पन्न किती ?

उत्तर :- ४१०० रु.

१६३. एक कार ६० कि.मी प्रवास ३० कि.मी.प्रति तास वेगाने करते. पुढचे १०० कि.मी ४० कि.मी.प्रति तास व त्यानंतरचे ४० कि.मी ५०कि.मी. प्रति तास वेगाने करते. तर कारचा संपूर्ण प्रवासासाठीचा सरासरी वेग काढा

उत्तर :- ३७.७४ कि.मी प्रति तास

१६४. तेवीसपेक्षा अकराने कमी असणा-या संख्येची तीनपट केली असता येणारी संख्या कोणती ?

उत्तर :- ३६

१६५. प्रशांतने ९ पुस्तके व ५ वहया रु.३४८ ला खरेदी केल्या. प्रत्येक पुस्तकांची किंमत रु.२७ आहे,तर वहीची प्रत्येकी किंमत किती ?

उत्तर :- २१

१६६. तीन संख्यांचा गुणाकार ३८४ आहे आणि त्या संख्या १ : २ : ३ या प्रमाणात आहेत.तर त्या संख्यांची बेरीज किती येईल ?

उत्तर :- २४

१६७. ५ तास + ३५ मिनीटे + ३० सेकंद = किती सेकंद ?

उत्तर :- २०१३०

१६८.

सोडवा $१८\frac{३}{७} - १२\frac{१}{३}$

उत्तर :- $\frac{१२८}{२१}$

१६९. एका माणसाने ५ लाख रु. आपल्या अ,ब,क या तीन मुलात १:१.५ : २.५ हया प्रमाणात वाटले तर क ला किती रुपये मिळतील?

उत्तर :- २,५०,०००रु.

१७०. चार मित्रांपैकी तीन मित्र प्रत्येकी ४० रु. खर्च करतात. चौथा मित्र सर्वांच्या सरासरी खर्चापेक्षा ३० रु. अधिक खर्च करतो. तर चार मित्रांचा एकूण खर्च किती

उत्तर :- २०० रु

१७१. Ten miles _____ a long way to walk.

Choose the correct form of the verb in present tense from the following

उत्तर :- is

172. 'Someone has stolen my book.'

Which sentence of the following is the correct passive voice of the above.

उत्तर :- My book has been stolen by someone

173. There is a word spelt in four different ways. Out of them one is correct.

Which one is correct ?

उत्तर : Woollen

174. Choose the correct spelling:

उत्तर :- beginning

175. Choose the word which best expresses the meaning of 'alert':

उत्तर :- watchful

176. Choose the appropriate form of the verb to fill in the blank

I forget to take my medicines as soon as the time _____

उत्तर :- comes

177. Though I am poor ' I will not serve a Villain '

The correct transformation of this sentence into compound sentence is:

उत्तर :- I am poor but I will not serve a villain

178. Change the following into indirect speech.

He says, " It is a fine day."

Choose the correct sentence from the following

उत्तर :- He says that it is a fine day

179. After the word four meanings are given.Choose correct meaning from the alternatives Polite_____

उत्तर :- courteous

---

180. There is a word spelt in four different ways.Out of them only one is correct. Which one is correct ?

उत्तर :- maintenance

---

181. 'Mother held the baby_____'

Choose the correct alternative from the following.

उत्तर :- in her arms

---

182. Choose the correct sentence .

उत्तर :- Hardly had we entered the house,when the phone started ringing

---

183. Which of the following alternatives is the correct passive form of the following sentence?

They were carrying the injured player off the field

उत्तर :- The injured player was being carried off the field by them

---

184. Choose the correct sentence.

उत्तर :- As soon as the officer gave the order,the soldiers fired their guns

---

185. There is a word spelt in four different ways.Out of them only one is correct.Which one is correct?

उत्तर :- believe

---

186. The boy was disobedient and so the teacher punished him

This sentence can be transformed into a simple sentence as

उत्तर :- The teacher punished the boy for disobedience

---

187. Choose the correct sentence.

उत्तर :- I know that you were forty on your last birthday

---

188. 'Some birds leave their abodes in winter and go to another place where the weather is warm.'Here 'abodes'mean_____

उत्तर :- living places

---

189. Choose the correct preposition to fill in the blank.

Cut this apple_____four pieces.

उत्तर :- into

---

190. 'You have got a new shirt.

The correct question tag of this sentence is_____

उत्तर :- haven't you?

---

191. By the time I reach home, mother _____ cooking
Choose the correct alternative from the following to fill in the blank.

उत्तर :- will have finished

---

192. Choose the appropriate preposition to fill in the blank.
There is a bridge _____ the river

उत्तर :- over

---

193. Choose the correct sentence which is indirect narration of the following sentence.
She said to her brother, " Please help me with my home work."

उत्तर :- She requested her brother to help her with her home work

---

194. Choose the correct article to be filled in the space provided
We have two Mr.Smith.which do you want? I want _____ Mr.Smith who signed this letter.

उत्तर :- the

---

195. What _____ unlucky man he is!

उत्तर :- an

---

196. There is a word spelt in four different ways.Out of them only one is correct.Which one is correct ?

उत्तर :- Calendar

---

197. The birds have _____ to the south.

Choose the correct verb form from the following alternative to fill in the blanks

उत्तर :- flown

---

198. There is a correct use of preposition in one of the following sentences.
Which one is correct ?

उत्तर :- I spoke to her on the telephone

---

199. Which is the correct indirect form of the following direct speech ?

'Don't swim out too far,boys', I said.

उत्तर :- I warned the boys not to swim out too far.

---

200. 'Lead is the heaviest of all metals.'

Choose the correct form of comparative degree of the above sentence

उत्तर :- Lead is heavier than all other metals

*****